

Profes

Professionalisering schoolleiders basisonderwijs

Een driejarige opleiding
voor beginnende
schoolleiders
van het gewoon
en buitengewoon
katholiek basisonderwijs

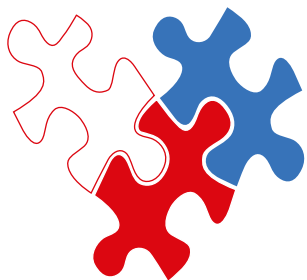
Cursusinhouden
diocees
Gent

2015 - 2016

Modules van het eerste jaar

Module 1.1.G

3 sessies
voor BuO en BaO

Persoonlijk leiderschap

Karel Binon

Je hebt een officieel mandaat als leider van je school. Jij bent uniek, je school is uniek. Beleid voeren gebeurt op dit unieke kruispunt. Factoren binnen jezelf en binnen de school beïnvloeden dit. Inzicht en overzicht krijgen op dit complexe factorenveld, op de zichtbare en de onderstroomprocessen (cultuur, groepsdynamiek ...) en reflectie over je eigen mogelijkheden en beperkingen vormen een belangrijke basis in het leertraject van de schoolleider.

Het is een bewustwordingsproces van de reële macht en verantwoordelijkheid en hoe je die kan delen met het team in functie van het competentieniveau. In gesprek met 'lotgenoten' wordt men zich meer bewust van de belangrijke rol en de diversiteit aan taken die een schoolleider in de school te vervullen heeft, de veelvuldige verwachtingen die op je afkomen en de noodzaak om hierbij je grenzen te bewaken. In de module 'Tijdsbeheer' wordt hier concreet op verder gewerkt.

Module 1.2.G

4 sessies
voor BuO en BaO

Communicatie als basisinstrument

Karina Verhoeven

Beginnende directies ontwikkelen hun persoonlijk leiderschap vanaf de eerste dag dat ze directeur worden. Het profiel dat zij opbouwen, hangt in grote mate af van de communicatie die zij voeren met hun personeel en met andere schoolbetrokkenen. In dit onderdeel gaan we actief aan de slag met deze gesprekken. Korte theoretische kapstukken en praktische oefeningen beantwoorden vragen zoals:

- Hoe voorkomen we dat communicatie misloopt?
- Welke vaardigheden helpen ons in een constructief gesprek?
- Hoe geven we feedback? Hoe beluisteren we écht?
- Hoe maken we afspraken die opgevolgd worden?
- Hoe bereiden we onze eerste toelichtingen voor?
- Hoe organiseren we onze vergaderingen en wat is de rol van de directie daar in?
- Hoe kunnen we met ons team beslissingen nemen waar iedereen achter staat?

Module 1.3.G

2 sessies
voor BuO en BaO

Tijdsbeheer

Marita Stas

De focus ligt op bewustwording en confrontatie met de thema's tijd, gedrevenheid, perfectionisme, geven en ontvangen, prioriteiten en planning. Daarop bouwen we voort naar concepten, tips en vaardigheden. We werken met dynamiserende ervaringsoefeningen, gerichte reflectieopdrachten en groepsdiscussies. Daarnaast worden handvatten aangereikt en schema's voor prioriteiten en planning.

Er worden tips gegeven voor het omgaan met tijdverstoorders en het managen van de omgeving. We zoeken naar het verhogen van de effectiviteit en efficiëntie op langere termijn. In dit traject voor leidinggevenden wordt steeds getracht te focussen op een groeiend besef van de effecten van het eigen timemanagement op het tijdsgebruik en het welzijn van de andere medewerkers.

Module 1.4.G

voor BaO en BuO

Module 1.5.G

4 sessies enkel BuO

Module 1.6.G

2 sessies
enkel BuO

Module 1.7.G

1 sessie
voor BuO en BaO

Module 1.8.G

2 sessies
voor BuO en BaO

Kennismakingsbezoek met VSKO

De 'Guimardstraat' is niet zomaar een ver en vreemd instituut. In deze module krijg je de kans het VSKO eens van de binnenkant te leren kennen. Wat is de opdracht van het VSKO en hoe staat het VSKO ten dienste van mijn school?

Administratieve vorming BuO

Deze introductiedagen bieden een introductie in de wetgeving in functie van het administratieve schoolbeheer BuO.

Ontwikkelingsgericht werken met handelingsplanning en ontwikkelingsdoelen

Mieke Hagnaars

De doelen van deze sessie zijn:

- OGW: het BuO profileren vanuit het ontwikkelingsgericht werken.
- HP: handelingsplanning als methodiek hanteren om ontwikkelingsgericht te werken en de betekenis van handelingsplanning verkennen op niveau van SWP - GWP - IHP.
- OD: ontwikkelingsdoelen als referentiekader gebruiken binnen handelingsplanning.

Participatiestructuren en vakbondswerking op school

Hilde Lavrysen

De school is het werk van vele mensen: directeur, schoolbestuur, ouders, personeelsleden. Beslissingen worden dan ook niet alleen genomen door de directeur of het schoolbestuur, maar in samenspraak met de verschillende betrokkenen. Scholen werken samen in scholengemeenschapsverband. Ook in dit verband is participatie noodzakelijk. Hoe ver gaat de betrokkenheid van alle actoren? Over welke thema's moet je zeker informatie verstrekken? En wat is het verschil tussen advies, overleg en instemmingsbevoegdheid? Wat is de rol van de vakbond? Hoe is hij georganiseerd en waar kan hij ondersteuning bieden?

Ontvangst nieuwe directies

Peter Steyaert, Hein Van Renterghem, pedagogisch begeleiders en godsdienstinspectie

Naast een kennismaking met de Diocesane Pedagogische Begeleidingsdienst, met de godsdienstinspectie, de nascholing PEDIC en het Diocesaan Onderwijsbureau, worden de deelnemers wegwijs gemaakt in de administratie aan het begin van het schooljaar, via het voorstellen van een aantal belangrijke bronnen. We verkennen een aantal essentiële informatieve websites. Er worden afspraken gemaakt voor een verdere praktijkbegeleiding, individueel en in kleine groepen (zie verder module 1.12.G).

Module 1.9.G

2 sessies
voor BuO (met
kleuteronderwijs)
en BaO

Introductie kleuteronderwijs

*Nadine Coppens, Ingrid Mattheeuws en
Kathleen Pisman*

Veel beginnende directeurs zijn niet vertrouwd met het kleuteronderwijs. We verkennen de visie op goed kleuteronderwijs gebaseerd op visiedocumenten voor het katholiek kleuteronderwijs in Vlaanderen.s.

Module 1.10.G

1 sessie
voor BuO en BaO

Opvoedingsconcept voor het Katholiek Basisonderwijs in Vlaanderen (OKB)

Hein Van Renterghem

In deze module maken we uitgebreid kennis met de Oprachten voor het Katholiek Basisonderwijs en met instrumenten en wegwijzers die helpen om deze Oprachten te realiseren.

Module 1.11.G

2 sessies
enkel BaO

Administratie en wetgeving

Hugo Ruymbeke

Tijdens de sessies rond personeelsadministratie trachten we aan de hand van de belangrijkste fases in de loopbaan van personeelsleden, zicht te krijgen op de juridische en administratieve gevolgen voor het personeelslid, voor het schoolbestuur en voor de directeur.

Module 1.12.G

aantal sessies wordt
bepaald met de
deelnemers - voor
BuO en BaO

Reflectiegroepen

DPB Gent

Reflectie is een essentieel instrument om als directeur jezelf en je werk constructief kritisch te blijven benaderen. Reflecteren kan je leren én verdiepen door samen met je collega's stil te staan bij concrete praktijkproblemen. Er wordt zowel gekeken naar je eigen functioneren als naar de werksituatie zelf. Hierdoor krijg je concrete handvaten aangereikt om je praktijkprobleem opnieuw of anders aan te pakken en word je bewuster van jezelf en van de factoren die in je praktijk meespelen. Dit doet je groeien in professionaliteit. Iedereen rond de tafel is actieve deelnemer, iedereen 'leert' aan de ervaring van de anderen. Zowel in het tweede als derde jaar loopt dit reflectietraject door. Daarnaast kan je blijven rekenen op je schoolbegeleider voor individuele coaching en ondersteuning.

Modules van het tweede jaar

Module 2.1.G

4 sessies
voor BuO en BaO

Leiden van een lerende organisatie

Luc Bastiaensen

'Leren' is wat hopelijk centraal staat op school en in de eerste plaats het leerproces van de leerlingen. In functie daarvan zijn schoolleiders bezig met het begeleiden van leerprocessen bij het team. Dit speelt zich af op drie niveaus: individueel, (werk-)groepen en de totale organisatie. Hoe hou je overzicht over al deze leer- en veranderingsprocessen? Hoe kom je tot systematiek en continuïteit? De PDCA-cirkel (Plannen, Doen, Controle en Aanpassing) is een handig hulpmiddel.

Tijdens de sessies worden concrete aanzetten gegeven om deze PDCA-cirkel te hantieren. We focussen op het belang van hanteerbare en realistische verbeteracties (van een 100 % idee naar 15 % actie). Om overzicht te houden is het belangrijk een realistisch schoolwerkplan te ontwikkelen. Schoolzelfevaluatie geven we een plaats in deze 'lerende organisatie', ondersteund door haalbare methodieken die we ook kritisch onder de loep nemen. We kijken ook naar communicatie die dit leren ondersteunt en geven aanzetten om je team te begeleiden van externe naar meer interne sturing.

Module 2.2.G

4 sessies
voor BuO en BaO

Communicatie in een lerende organisatie

Karina Verhoeven

In een tweede jaar als directie wordt de kracht van jezelf als motivator duidelijk. Hoe stimuleer je je personeel in het oppakken van verantwoordelijkheden? We bekijken deze communicatie vanuit je rol als coach. Een stappenplan wordt toegelicht, vaardigheden worden actief inge oefend. Thema's die aan bod komen, zijn:

- Hoe communiceren we zodat zij het oppakken en niet ik?
- Hoe houden we overzicht en kunnen we opvolgen?
- Welke weg kan ik in dit soort gesprekken volgen?
- Hoe start ik als ik met mijn personeel een andere richting wil uitgaan?
- Hoe coach ik op resultaten, ook voor werkgroepen en deelteams?
- Welke interventies kan ik toepassen bij weerstanden in veranderingsprocessen?
- Welke communicatiekanalen bestaan er en hoe breng ik ze in kaart voor mijn school?

Module 2.3.G

2 sessies
enkel BuO

Hoe zet ik een interdisciplinair team flexibel en strategisch in?

Bart Jaminé en Wouter Jacques

In de eerste sessie staan we stil bij de eigen schoolwerking en situeren deze op een continuüm van uni-disciplinair samenwerken tot trans-disciplinair samenwerken. Een multidisciplinair team werkt interdisciplinair samen op alle niveaus: school - groep - individueel en binnen de verschillende fases van handelingsplanning. De tweede sessie is een werksessie over de praktische organisatie van het lestijdenpakket: creatief denken met uren en lestijden vanuit doelen en prioriteiten van de school.

Module 2.4.G

1 sessie
voor BuO en BaO

De identiteit van een katholieke school

Hein Van Renterghem

We gaan samen op zoek naar de eigenheid van het katholiek onderwijs. Hoe 'draagt' het opvoedingsconcept van een katholieke basisschool onze hele werking? We schenken daarbij aandacht aan verschillende aspecten van de identiteit van een katholieke school.

Module 2.5.G

2 sessies
voor BuO (met
kleuteronderwijs)
en BaO

Kleuterschool - verdieping OWP en klasmilieu

*Nadine Coppens, Ingrid Mattheeuws en
Kathleen Pisman*

De visie op goed kleuteronderwijs wordt verdiept en naar zijn praktische uitwerking vertaald. We focussen op een rijk klasmilieu en activiteiten aanbod: uitwerking van een BC, hoekverrijking en kleutervolgsysteem. We bezoeken meerdere kleuterklassen.

Module 2.6.G

1 sessie
voor BuO en BaO

Schoolwerkplanning, prioriteitenplan

Pascal Lagaet en Bart De Wilde

Binnen interne kwaliteitszorg planmatig werken, vraagt overleg en afspraken. Hoe komen we tot een dynamische schoolwerkplanning en tot weloverwogen prioriteiten op korte en op langere termijn?

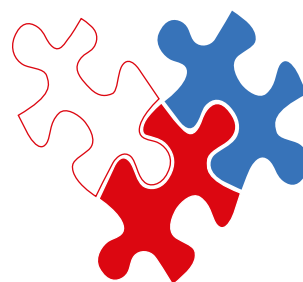
Module 2.7.G

1 sessie
voor BuO en BaO

Leerkrachtenbegeleiding

Kristien Coppens

Een belangrijke opdracht van de schooldirecteur is het begeleiden van de leerkrachten als lid van een lerende organisatie. We focussen in deze sessie op flictsbezoek en coachend klasbezoek.

Module 2.8.G

1 sessie
enkel BaO

Al GOKkend/ZORGend werken aan een duurzame basisschool

Pascal Lagaet en Bart De Wilde

We hebben nood aan DUURZAAM ONDERWIJS dat kwaliteitsvol en volgehouden zorg draagt voor kinderen en hun gelijke onderwijskansen.

We hebben nood aan:

- een onderwijs dat talenten zoekt en die doet ontbolsteren;
- een onderwijs dat een nieuwe invulling geeft aan diversiteit waarin leerlingen kansen krijgen om op diverse gebieden te excelleren;
- een onderwijs dat de noden en behoeften van leerlingen in het heden au sérieux neemt om zo kansen te verhogen dat zij dankzij het onderwijs hun toekomst en die van hun omgeving in eigen handen nemen.

We willen op zoek gaan naar hoe leerkrachten 'het verschil kunnen maken' door uit te dagen en te vertrouwen, te activeren en te motiveren, kortom: te differentiëren.

Onderwijs van de 21ste eeuw kan duurzaam onderwijs worden als geen talent verloren gaat, energie voor leren hernieuwd wordt én cruciale competenties worden ontwikkeld.

Module 2.9.G

2 sessies
voor BuO en BaO

Kansarmoede 7x7

Sofie Talpe en Henk De Reviere

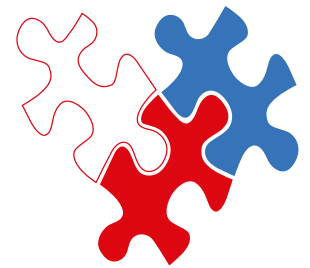
In 'Opdrachten voor het Katholiek Basisonderwijs in Vlaanderen' (VVKBaO, 2013) lezen we: 'Een katholieke school heeft meer dan gewone aandacht voor leerlingen die (groei)kansen dreigen te missen. Ze wordt daarbij geïnspireerd door Jezus' aandacht voor al wie in de maatschappij uit de boot dreigt te vallen'. Dat uitgangspunt vraagt van leerkrachten dat ze zich verantwoordelijk voelen voor elke leerling, hoe anders, zwak of lastig die ook is. Deze aanpak is een blijvende uitdaging voor elke school. Armoede bestaat uit 7 letters. We bekijken armoede vanuit 7 invalshoeken: armoede in 7 beelden en 7 woorden, armoede in 7 cijfers, de 7 buitenkanten van armoede, de 7 binnenkanten van armoede, de 7 krachten van mensen in armoede, de 7 uitdagingen en de 7 concrete actieterreinen voor de school.

Module 2.10.G

Reflectiegroepen

De reflectiegroepen lopen door in het tweede jaar (zie module 1.12.G Reflectiegroepen).

Modules van het derde jaar

Module 3.1.G

3 sessies
voor BuO en BaO

Leiden van schoolontwikkeling

Karel Binon

Als schoolleider word je geconfronteerd met een veelheid aan impulsen tot verandering en vernieuwing zowel van binnen als van buiten de school. We willen deze externe en interne impulsen van innovatie in kaart brengen en concrete aanzetten geven hoe je uit die veelheid een selectie kan maken, prioriteiten kan bepalen, om als school een autonome realistische koers te varen vanuit de eigen mogelijkheden en beperkingen en gedragen door het team.

Het introduceren en opvolgen van innovaties vraagt inzicht in de mechanismen die dit proces beïnvloeden zowel op vlak van de innovatie op zich, op individueel vlak, op groepsniveau als op organisatorisch niveau. We concretiseren hoe je hier als schoolleider kan op inspelen. Verder wordt gewerkt aan het opbouwen van een schoolidentiteit die richtinggevend en inspirerend is; hoe maak je katholieke dialogeschool concreet, hoe ga je vanuit je eigenheid de dialoog aan met de andere, hoe kan je het verschil benutten als constructief gegeven en niet als bedreigend voor de eigenheid.

Module 3.2.G

4 sessies
voor BuO en BaO

Communicatie: conflicthantering en bemiddeling, onderhandelen

Martine Van Obbergen en Marita Stas

In het dagelijks omgaan met elkaar hebben we met verschillen te maken. Als we deze verschillen niet in goede banen weten te leiden, krijgen we geschillen en die leiden vaak tot conflicten. Het omgaan met weerstanden, het op elkaar afstemmen, het overtuigen, het omgaan met tegengestelde opvattingen vraagt een grote communicatieve vaardigheid.

De schoolleider moet zijn/haar sterke kanten en zijn/haar leerpunten leren kennen in het hanteren van conflicten, in het bemiddelen en bij het onderhandelen over een voor alle betrokkenen haalbare kaart.

Module 3.3.G

2 sessies
voor BuO en BaO

Zorgbeleid op school

Greet Vanhove

Zorgbeleid is een kernopdracht van elke basisschool. In deze 2 sessies reflecteren we, met het vademecum zorg in de hand, over de voorwaarden en de kansen om een optimaal zorgbeleid uit te bouwen. We verkennen de inhoud van het vademecum en reflecteren op de eigen schoolsituatie.

We zoomen in op de brede basiszorg vanuit betekenisvol leren, rijke ondersteuning en interactie, breed kijken en evalueren en differentiatie. Welke inhoud en vorm geef je aan de verschillende fasen van het zorgcontinuüm? Ten slotte reflecteren we over de mogelijkheden om de leer-kracht en de team-kracht aan te spreken en te versterken om te groeien als professionele zorgbrede basisschool. Hierdoor leren we stap voor stap het M-decreet te implementeren.

Module 3.4.G

1 sessie
voor BuO en BaO

BuO in een continuüm van zorg

Hans Verpoest

In deze verdiepende sessie belichten we de toekomstige rol van het buitengewoon onderwijs in een veranderend onderwijslandschap. Wat is DUOO? Wat zijn de maatschappelijke verwachtingen na de invoering van het M-decreet?

Module 3.5.G

1 sessie
voor BuO en BaO

Loopbaanbegeleiding: een goed gesprek

Dominiek Olivier

We exploreren verder het domein van de begeleiding van leerkrachten in hun professionele groei. We focussen in deze sessie op de loopbaanbegeleiding.

Module 3.6.G

1 sessie
voor BuO en BaO

Leerkrachtenbegeleiding vanuit een visie op bewegingsopvoeding

Gerda Geenens

Het begeleiden van leerkrachten bewegingsopvoeding in kleuter- en lager onderwijs is heel specifiek. We gaan dieper in op de visie op goede bewegingsopvoeding in het basisonderwijs en onderzoeken mogelijkheden om als directeur de leerkrachten bewegingsopvoeding in hun opdracht te begeleiden.

Module 3.7.G

2 sessies
voor BuO en BaO

Werkbezoek AgODi

Pascal Lagaet

De deelnemers maken kennis met de structuur en de werking van AgODi. De verschillende diensthoofden van AgODi stellen hun dienst voor: de beleidsvoorbereiding en de –uitvoering voor het personeel en de scholen. De directies krijgen toelichting bij de actuele regelgeving en de te verwachten wijzigingen van de regelgeving voor het komende schooljaar.

Nadien is er een kennismaking met de verschillende diensten waar de directies en de schoolsecretariaten mee samen werken. Er is een persoonlijke ontmoeting met de medewerkers van het werkstation en het schoolbeheerteam. Alle deelnemers ontvangen een handige en bruikbare documentatiemap uitgewerkt door AgODi.

Module 3.8.G

1 sessie
voor BuO (met
kleuteronderwijs)
en BaO

Kleuteronderwijs: leerkrachtstijl

*Nadine Coppens, Ingrid Mattheeuws
en Kathleen Pisman*

Voor de realisatie van goed kleuteronderwijs is naast een rijk klasmilieu (zie module 2.6.G) ook de leerkrachtstijl van groot belang. In deze sessie worden elementen van deze leerkrachtstijl, na observatie van een rijke begeleiding, besproken en geduid.

Module 3.9.G

1 sessie
voor BuO en BaO

Lokaal nascholingsbeleid

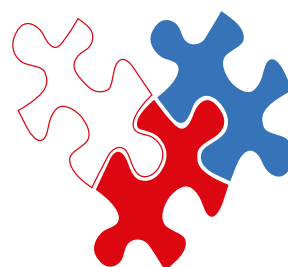
Greet Mertens

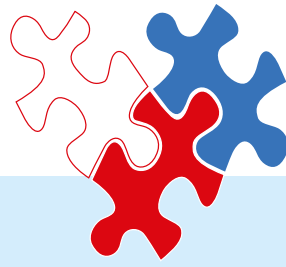
Professioneel leren en professionele ontwikkeling van je leerkrachten leidt tot sterkere onderwijskwaliteit. Dat vraagt lokaal nascholingsbeleid, verankerd in het pedagogisch project vanuit 'zorg voor leraren'. Hoe pak je dat het best aan? Wat te verstaan onder effectieve nascholing? Zie je effecten op leren en ontwikkelen van kinderen? Hoe je collega's sensibiliseren? Hoe hen bevragen, nascholingsprioriteiten bepalen en vastleggen in het nascholingsplan? Dat plan uitvoeren, evalueren en van de nodige nazorg voorzien...? Een boeiende puzzel waarvan je in deze sessie heel wat stukjes legt!

Module 3.10.G

Reflectiegroepen

De reflectiegroepen lopen door in het derde jaar (zie module 1.12.G Reflectiegroepen)

Nascholers

Karel Binon is lector aan Thomas More Hogeschool, departement Lerarenopleiding en is projectleider van het project 'Professionalisering schoolleiders basisonderwijs' van het VSKO.

Karina Verhoeven is professioneel trainer, coach en assessor.

Marita Stas is zelfstandig coach, counselor en trainster. Ze is geboeid door communicatie, dialoog, omgaan met verschillen, conflicten, samenwerken en zelfzorg. Ze verzorgt trainingen voor profit en non profit rond thema's als leiderschap, communicatie, zelfzorg en psychosociale begeleiding. Ze werkt ook op maat.

Hilde Lavrysen is van opleiding juriste, ze is juridisch adviseur en onderhandelaar voor het COV en volgt van nabij de thema's die met participatie te maken hebben zoals bv. het LOC.

Luc Bastiaensen is praktijklector aan de KHLim in de avondopleiding voor leerkrachten, stafmedewerker van de banaba schoolontwikkeling en van het Hoger Instituut voor Opvoedkunde te Hasselt. Hij is ook trainer voor functioneringsgesprekken binnen ProfS+.

Martine Van Obbergen is werkzaam in de counseloropleiding in de Faculteit voor Mens en Samenleving in Turnhout. Zij maakt deel uit van het consultbedrijf 'Concept Training en Consulting' dat trainingen en vormingen verzorgt in profit en non-profitsector.

Greet Vanhove is pedagogisch begeleider zorgbeleid.

Hugo Ruymbeke is stafmedewerker van het VSKO waar hij zich vooral bezighoudt met de onderwijsreglementering en met de directiewerking.

Dominiek Olivier is centrale nascholer voor de scholengemeenschappen.

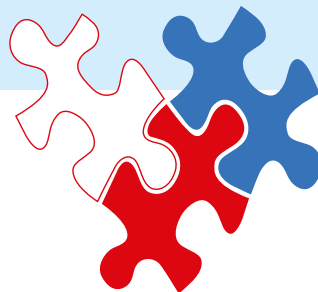
Kristien Coppens, Nadine Coppens, Henk De Reviere, Bart De Wilde, Gerda Geenens, Ingrid Mattheuws, Kathleen Pisman, Sofie Talpe en Pascal Lagaet zijn pedagogisch begeleider basisonderwijs.

Gerda De Keyzer is hoofdbegeleider buitengewoon onderwijs bisdom Gent.

Greet Mertens is directeur van het diocesaan nascholingscentrum PEDIC.

Hein Van Renterghem is inspecteur-adviseur coördinator r.k.-godsdienst van het bisdom Gent.

Peter Steyaert is hoofdbegeleider van het basisonderwijs van het bisdom Gent.

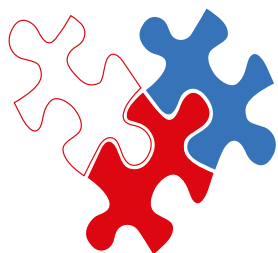

Praktische inlichtingen

Informatie

Peter Steyaert
Hoofdbegeleider basisonderwijs
DPB Gent
Marialand 31
9000 Gent
Tel. 09 223 11 25
Fax 09 223 14 14
E-mail peter.steyaert@vsko.be

Inschrijven

Beginnende directeurs (gewoon of buitengewoon basisonderwijs) worden automatisch voor ProfS ingeschreven. Je krijgt in de loop van de zomervakantie een uitnodiging voor de ontvangst van de nieuwe directies (zie module 1.8.G).

Je ontvangt bij het begin van het schooljaar een bevestigingsmail van jouw inschrijving. Indien je nog niet geregistreerd was op www.nascholing.be is dat bij de inschrijving gebeurd en ontvang je je gebruikersnaam en wachtwoord per mail. Voor wie wel reeds geregistreerd was, blijft de inlogcombinatie geldig. In beide gevallen kun je steeds via www.nascholing.be je gebruikersnaam en wachtwoord opvragen (een gebruikersnaam kun je opvragen maar kan niet aangepast worden, een wachtwoord kan opgevraagd en aangepast worden). Tijdens één van de eerste sessies zal je de kans krijgen deze nascholingstoepassing en haar mogelijkheden (persoonlijke kalender, attest van deelname, evaluatieformulieren en dergelijke) te verkennen.

Deelnemers die reeds het eerste of tweede jaar volgen, kunnen zichzelf online inschrijven voor het erop volgende jaar. Zij ontvangen begin juli hiertoe een oproep. Zij krijgen eveneens een bevestigingsmail toegestuurd eens hun inschrijving in orde is.

Bij vragen in verband met de inschrijving kan je contact opnemen met de Dienst Nascholing en Internationalisering op het telefoonnummer 02 507 07 80 of via mail nascholing@vsko.be. Gelieve het instellingsnummer van je school te vermelden.

Kostprijs

De deelname in de kosten bedraagt € 550 per cursusjaar. Deze prijs omvat de cursusmomenten, syllabi, koffie, eventuele broodjesmaaltijden en administratie.

Certificaat

De schoolleider die deze opleiding doorlopen heeft, ontvangt het certificaat 'Schoolleider Katholiek Onderwijs'.

Plaats en data

Op de website <http://www.nascholing.be> kan je terecht voor praktische informatie zoals de plaats en data van de diverse sessies.

